

รายวิชา วิทยาศาสตร์

รหัสวิชา ว22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน

นายอรรถชัย ศิริวัฒน์ศักดิ์คณา

SCIENCE

เรื่อง

สารละลาย

น้ำ

เกลือ

1 Water glass: Boris Trost <https://pixabay.com/th/photos>

2 Salt: Philipp Kleindienst <https://pixabay.com/th/users/onefox-25891/>

ถ้าใส่เกลือลงไป
แล้วคนจะเกิดอะไรขึ้น

น้ำเกลือ

สารที่เกิดจาก
การละลายของ
เกลือแกงเรียกว่าอะไร

สารละลายเกลือแกง
หรือน้ำเกลือ ยังมี
เกลืออยู่อีกไหม

?

เราจะรู้ได้อย่างไร
ว่าสารใดบ้างเป็น
สารละลาย

กิจกรรม

1.1

องค์ประกอบ
ของสารละลาย

คำถาม

ขั้นตอน

จุดประสงค์

ผลการทำกิจกรรม

จุดประสงค์การทำกิจกรรม

1

สังเกต วิเคราะห์ข้อมูล ของสารละลาย

2

วิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายเกณฑ์ที่ใช้ในการระบุตัวทำละลาย และตัวละลายในสารละลาย

อ่านวิธีการทำการกิจกรรม

อุปกรณ์และสารเคมี

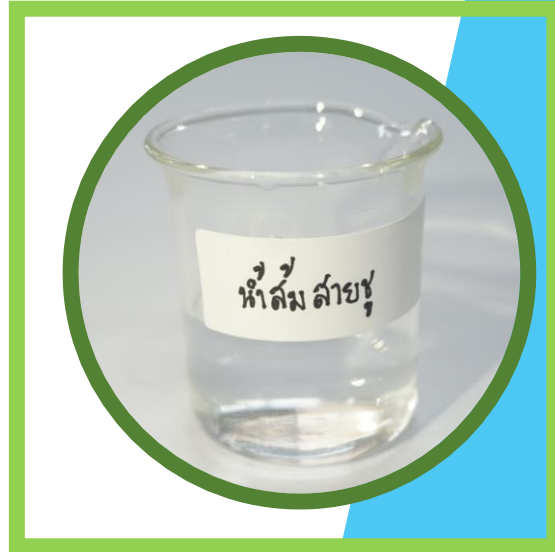
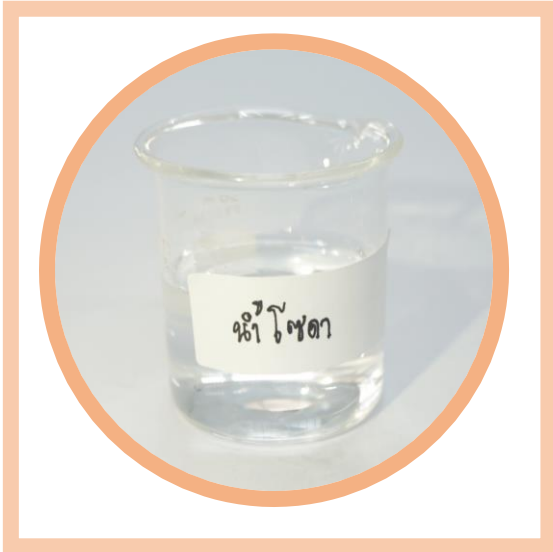
ขั้นตอนการทำการกิจกรรม

เราใช้อะไรบ้างใน
การทำกิจกรรมนี้

สารเคมี

อุปกรณ์

จานหลุมโลหะ

ตะเกียงแอลกอฮอล์พร้อมที่กั้นลม

คีบคีบโลหะ

หลอดหยดสาร

จุดประสงค์ของ
กิจกรรมนี้คืออะไร

สังเกต และอธิบาย

องค์ประกอบของสารละลาย

เราต้องสังเกต

อะไรบ้าง

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

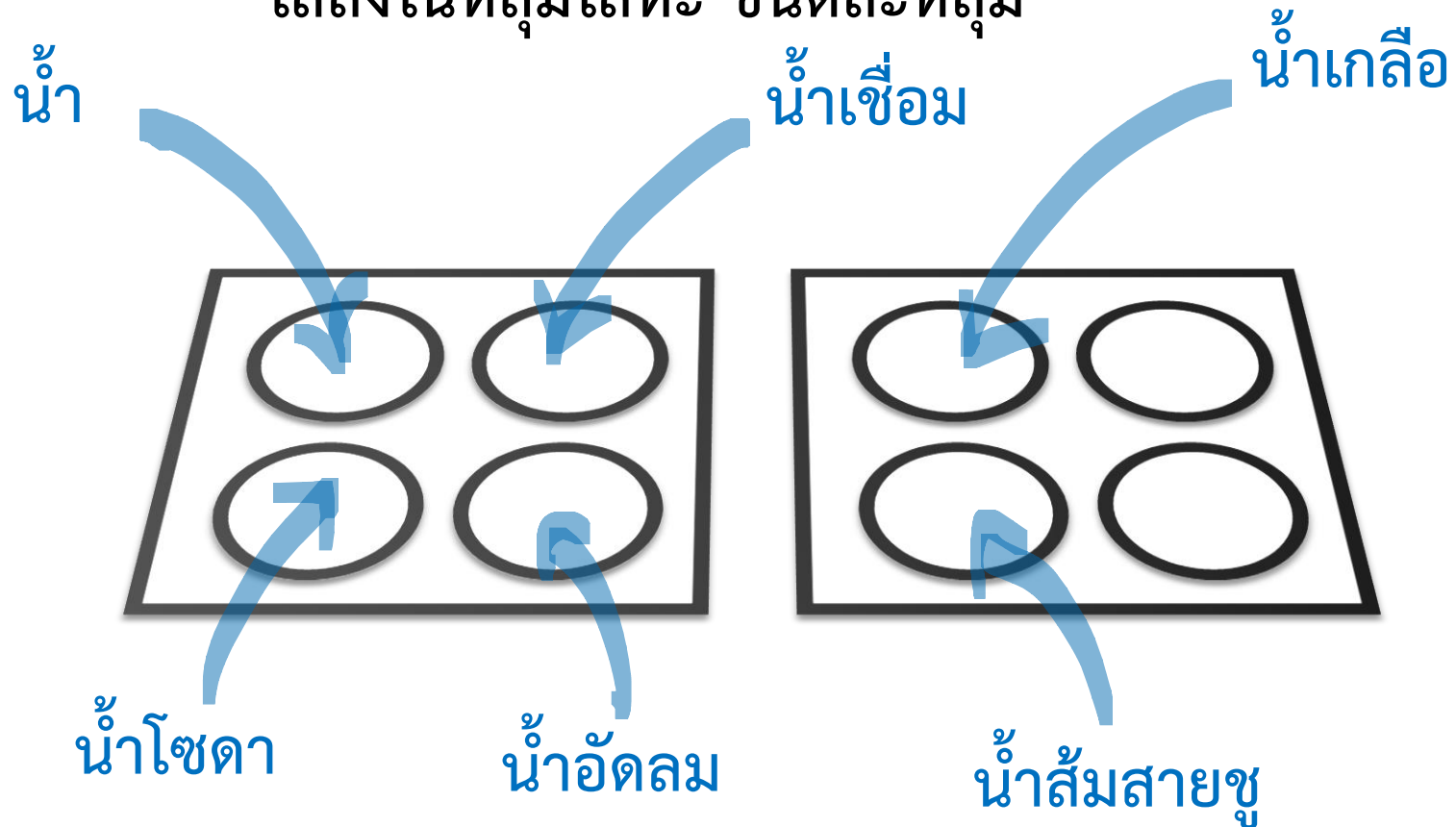
1 สังเกตลักษณะและระบุงศ์ประกอบของ

บันทึกผลลงในตารางผลการทำกิจกรรม

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

- 2** นำของเหลวทั้ง 6 ชนิด ชนิดละ 1 cm^3 (20 หยด) ใส่ลงในหลุมโลหะ ชนิดละหลุม

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

3 นำจานหลุมไปตั้งบนตะเกียงแอลกอฮอล์

4 ให้ความร้อนจนของเหลวระเหยแห้งไปหมด สังเกตและบันทึกผลการเปลี่ยนแปลง

นักเรียนลองพยากรณ์ดูว่า เมื่อให้
ความร้อน แล้วสารในแต่ละหลุมจะ
เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

กิจกรรม

1.1

ผลการทำกิจกรรม

สาร	ลักษณะของเหลวที่สังเกตได้		องค์ประกอบ
	ก่อนให้ความร้อน	หลังให้ความร้อน	
น้ำ			
น้ำเกลือ			
น้ำเชื่อม			

สาร	ลักษณะของเหลวที่สังเกตได้		องค์ประกอบ
	ก่อนให้ความร้อน	หลังให้ความร้อน	
น้ำโซดา			
น้ำอัดลม			
น้ำส้มสายชู			

สิ่งที่เหลืออยู่บนจานหลุมโลหะแต่ละหลุมเหมือน หรือต่างกันอย่างไร

ก่อนให้ความร้อน

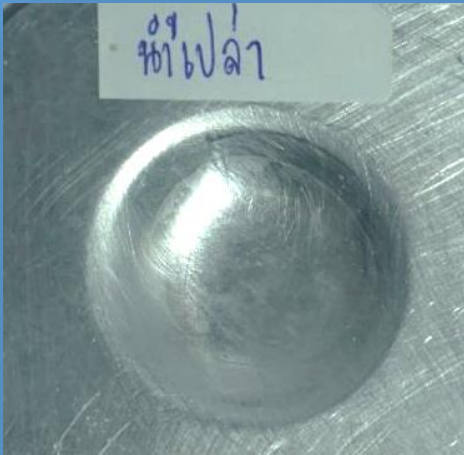

หลังให้ความร้อน

?

เพราะเหตุใด ในหลุมที่ใส่น้ำ จึงไม่
เหลือคราบใดๆ

คราบสีขาวในหลุมที่ใส่น้ำเกลือ
น่าจะเป็นอะไร รู้ได้อย่างไร

สารในงานหลุมอื่นๆ ที่เหลือ
เป็นอย่างไร

จากผลการสังเกต เราอธิบายได้
ว่าอย่างไร

งานหลุมที่เหวี่ยงคราบอยู่กันงาน แสดงว่า
สารนั้นมีองค์ประกอบมากกว่า 1 ชนิด
ส่วนงานหลุมที่ไม่สารใดเหวี่ยงอยู่ แสดงว่า
อาจไม่มีสารใดปนอยู่

นักเรียนแน่ใจไหมว่า งานหลุมที่ไม่มีคราบ
เหลืออยู่ แสดงว่าสารนั้นมีเพียงองค์ประกอบ
เดียว

รู้หรือไม่ว่าสารแต่ละ
ชนิด มีองค์ประกอบ
เป็นอย่างไร

ตารางแสดงตัวอย่างสารละลาย

สารละลาย	องค์ประกอบ	
	ตัวละลาย	ตัวทำละลาย
น้ำเกลือ	เกลือ (ของแข็ง)	น้ำ (ของเหลว)
น้ำเชื่อม	น้ำตาล (ของแข็ง)	น้ำ (ของเหลว)
น้ำโซดา	คาร์บอนไดออกไซด์ (แก๊ส)	น้ำ (ของเหลว)
น้ำส้มสายชู	กรดแอสติค (ของเหลว)	น้ำ (ของเหลว)

ตารางแสดงตัวอย่างสารละลาย

สารละลาย	องค์ประกอบ	
	ตัวละลาย	ตัวทำละลาย
แอลกอฮอล์ 70%	น้ำ 30% (ของเหลว)	แอลกอฮอล์ 70% (ของเหลว)
อากาศ	แก๊สออกซิเจน (O_2) 21 แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) 0.03% แก๊สเฉื่อย 1% และไอน้ำ	แก๊สไนโตรเจน (N_2) 78.09%

ตารางแสดงตัวอย่างสารละลาย

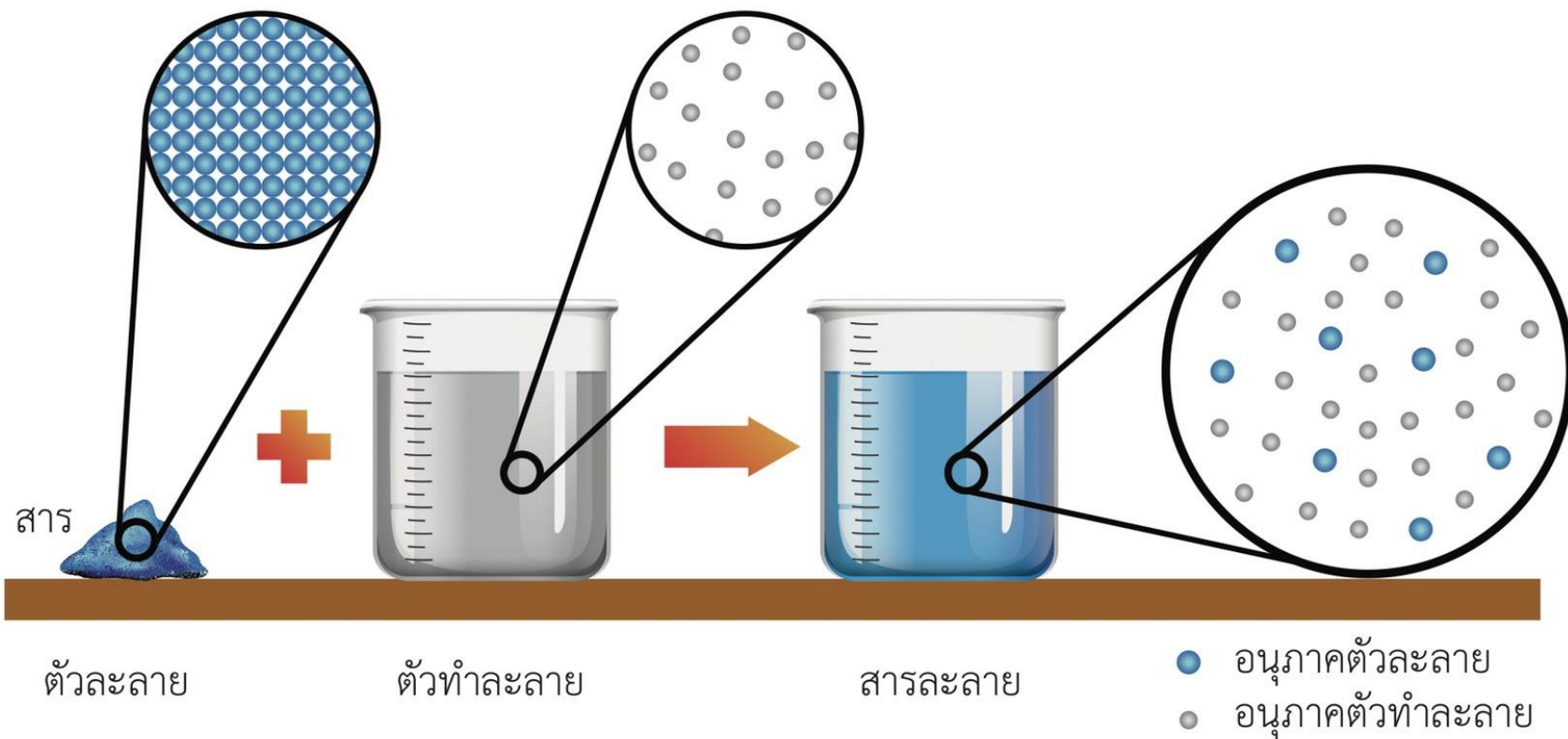
สารละลาย	องค์ประกอบ	
	ตัวละลาย	ตัวทำละลาย
นาก	ทองคำ _(ของแข็ง) 35% เงิน _(ของแข็ง) 5%	ทองแดง _(ของแข็ง) 60%
เหรียญบาท	นิกเกิล _(ของแข็ง) 25%	ทองแดง _(ของแข็ง) 75%

จากตาราง นักเรียนคิดว่าน้ำโซดา
น้ำส้มสายชู มีสารใดเป็น
องค์ประกอบ

การระเหยแห้ง เป็นวิธีที่ใช้ระบุ
จำนวนองค์ประกอบของสารละลาย
ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

กิจกรรม 1.1

สรุปผลการทำกิจกรรม

ภาพ 2.2 การละลายของสาร